

Wandelpaard

JAIME JACKSONS PADDOCKPARADIJS

met blote voeten

In 1990 begon de Amerikaanse hoefsmid Jaime Jackson een barefoot-beweging en weigerde hij paarden nog langer te beslaan. Nu vindt hij het tijd voor de volgende stap. Met zijn paddockparadijs biedt hij paarden een totale, natuurlijke verzorging, blootsvoets uiteraard.

Een kennis kocht een wilde mustang en vroeg de Amerikaanse hoefsmid Jaime Jackson zijn hoeven te controleren. Jackson wist niet wat hij zag. „Dit waren de mooiste en meest gezonde hoeven die ik ooit had gezien! En er was nog nooit iets aan gedaan.“ Voor de hoefsmid was dit de bevestiging die hij al lang zocht. Jarenlang besloeg hij paarden en jarenlang werden paarden kreupel, soms zelfs zo ernstig dat ze werden afgemaakt. Volgens hem lag het allemaal aan het beslaan en bekappen, maar wat is het alternatief? Na het zien van de mustang wist hij het eindelijk: „De antwoorden liggen daarbuiten, in de natuur.“ De vragen van Jackson werden inderdaad beantwoord tijdens het vier jaar lang bestuderen van een kudde wilde paarden. Zijn bevindingen vertaalde hij naar een 'wild hoof trim', een nieuwe manier van bekappen en hij besloeg geen enkel paard meer.

Hij leerde zoveel meer van de wilde paarden. „Ik zag hoe de paarden zich gedragen, hoe ze hun dag indelen, wat ze eten, waar ze eten en hoe ze zichzelf verzorgen.“ Het duurde even, maar nu, bijna twintig jaar later, deelt hij ook die informatie. Zijn conclusie: „Wij geven het paard eten, wij zorgen voor beweging en wij bepalen wat hij doet op een dag. En veel doen we verkeerd. Laten we het paard de gelegenheid geven voor zichzelf te zorgen. Hij kan dat zoveel beter.“ Hoe? Met een paddockparadijs. Dit is een wandelgang rond of in de weide met verschillende 'haltes' voor eten, drinken, een schuilstal of een zandbak. Deze gang, of 'track' zoals Jackson het noemt, moedigt het paard aan te bewegen, het bevredigt de nieuwsgierige aard en boost natuurlijke leefgewoonten na. De paarden blijven uiteraard zonder beslag.

NATUURLIJKE HOEFVERZORGING

Het merendeel van de rijpaarden heeft hoefproblemen en is in meer of mindere mate kreupel of onregelmatig. Dat heeft onderzoek volgens Jackson uitgewezen. Juist daarom richtte hij zich jaren geleden

eerst op de hoeven. En dat doet hij nog steeds. „We gebruiken hoefijzers voor balans, bescherming en versteviging“, zegt hij. „Als je het ijzer daarna weer weglaat, loopt het paard uit balans en zijn de hoeven gevoelig en minder gezond dan voor het beslaan. De conclusie lijkt me dan duidelijk.“ Het paard moet toch eerst van zijn ijzers af. Vanaf dat moment worden de hoeven alleen nog bekapt volgens de methode die Jackson van de wilde paarden leerde. De regels van deze aanpak: verwijder alleen dat wat in het wild zou slijten, laat groeien wat daar van nature hoort te zitten en geen gevolg is van onnatuurlijke invloeden en negeer pathologie.

Argumenten om de ijzers eronder te houden, zijn er volgens Jackson niet. Opmerkingen over het glijden op gras en het te hard slijten door verharde wegen, veegt hij van de tafel. „Een paard loopt meer in balans zonder ijzers en zal dus ook minder snel uitglijden. En dat slijten valt wel mee. Je zou die mustangs eens moeten zien. Die lopen de hele dag over rotsen en keien.“ Sinds een paar jaar heeft hij ook een »

CURRICULUM VITAE: JAIME JACKSON

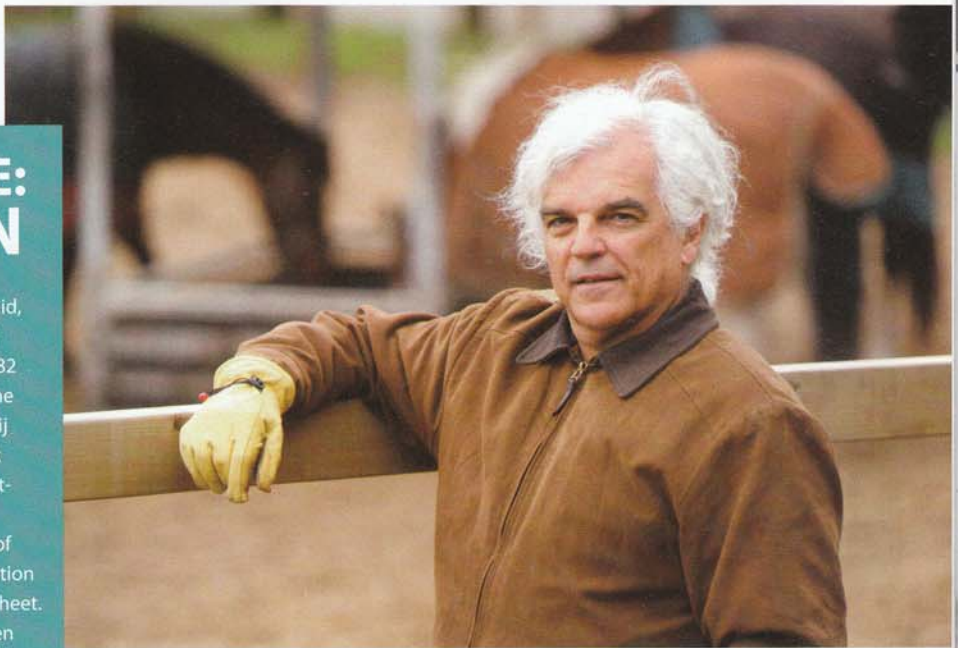
De eerste jaren werkte Jaime Jackson als reguliere smid, maar sinds 1990 helpt hij paarden enkel barefoot. Hij heeft inmiddels 35 jaar ervaring als hoefsmid. Van 1982 tot 1986 bestuurde hij een kudde wilde paarden in The Great Basin in Amerika. Zijn bevindingen beschreef hij in 'The Natural Horse; lessons from the wild'. Het boek werd in 1992 uitgebracht en zette een heuse barefoot-beweging in gang.

Begin 2000 richtte Jackson de American Association of Natural Hoof Care Practitioners op, wat nu de Association for the Advancement of Natural Horse Care Practices heet. Deze non-profitorganisatie heeft het doel hoefsmeden op te leiden en te trainen. Onderdeel van de organisatie is een certificatieprogramma.

Tussen de bedrijven door schreef Jackson nog eens drie boeken over hoefverzorging, waaronder 'The Horse Owner's Guide to Natural Hoof Care', een vervolg op 'The Natural Horse'. In 2006 verscheen 'Paddock Paradise: A Guide to Natural Boarding'. Met dit boek maakt hij de stap van natuurlijke hoefverzorging naar natuurlijke paardenverzorging.

Jackson reist tegenwoordig de hele wereld over voor lezingen en workshops.

www.jaimejackson.com

weerwoord voor alle dressuurruiters die zeggen dat hun paard toch echt een uitzondering vormt. „De paarden van de Spaanse rijtschool in Wenen lopen al jaren op blote voeten.“ Er verschijnt een triomfantelijk glimlach op zijn gezicht als hij dit zegt.

NATUURLIJKE PAARDENVERZORGING

Had hij al zijn bevindingen in één keer opgeschreven, dan was zijn eerste boek veel te dik geworden. „Maar ik heb altijd al geloofd in een holistische benadering, een natuurlijke verzorging van het hele

paard en niet alleen zijn hoeven.“ Die lessen wil hij nu alsnog delen, want volgens hem schort er ook heel wat aan de paardenhouderij. „Veel paarden staan het grootste deel van de dag alleen in een stal. Dat is vreselijk. Het paard heeft van nature juist behoefte aan veel beweging en contact met vrienden.“ Jackson vindt het even erg als het paard de hele dag in de weide staat. „Zo goed zijn die groene weides helemaal niet. De paarden bewegen alsnog nauwelijks en dat hoeft ook niet, want het eten groeit voor hun voeten. Het gevolg? Ze eten zich ziek aan het veel te suikerrijke gras.“ Jackson oppert dan ook een nieuwe manier van huisvesting: het paddockparadijs. De mustangs brachten hem op het idee. „Wilde paarden lopen de hele dag. Ze lopen van de waterpoel naar het gras, naar de bomen waar ze zo lekker tegenaan kunnen schuren, over rotspaden waar ze hun hoeven verzorgen, naar de plaats waar ze schuilen bij slecht weer. En dan weer naar de waterpoel. Ze volgen de hele dag bepaalde routes en leggen zo kilometers af.“ Het paddockparadijs bootst dit na. Paarden staan niet meer de hele dag in de weide, maar krijgen een wandelpad rondom de wei. Dit pad leidt het paard naar zijn drinkplaats, eetplaats en schuilplaats. En ja, op gezette tijden kan hij ook gras eten. „Doordat de verschillende haltes verder uit elkaar liggen, motiveer je het paard te lopen. En je kunt het zo interessant maken als je zelf wilt. Maak een modderpoel, grindpaden voor de hoeven, een schuurpaal, een heuvel of een zandbak om te rollen. In het paddockparadijs kun je het paard alles bieden om voor zichzelf te kunnen zorgen.“

NEDERLAND

Ook onze Nederlandse sportpaarden kunnen blootsvoets naar het paradijs. „Er zijn juist veel voordelen voor sportpaarden. Het paddockparadijs nodigt het paard uit meer te bewegen en de ruiter heeft dus minder tijd nodig voor een warming-up.“ Regen, zachte grond of Hollandse klei vormen geen obstakel. „Paarden hebben lang niet zo'n probleem met regen en kou als we denken. Zelfs als ze kunnen schuilen blijven ze vaak gewoon buiten staan.“ De ondergrond is aan te passen. De bodem van de paden is te versterken met grind, gebroken beton of klinkers en drainage doet uiteraard ook veel goeds. „Een

Een paddockparadijs heeft een wandelgang rondom de weide met verschillende 'haltes' voor eten, drinken, een schuilstal of een zandbak.

EEN NEDERLANDS PARADIJSJE

De drie pony's en het paard van Helma Polman leefden al in een paddockparadijs, voordat ze wist dat het een paddockparadijs was. „Ze liepen blootsvoets en stonden altijd buiten. En er lag een pad naar een waterpoel. Daardoor lopen ze inderdaad veel meer. Zeker omdat het pad niet helemaal zichtbaar is. Bij ons staan er wilgen rondom de waterplaats en als één van de paarden achter de bomen verdwijnt, dan gaat de rest ook kijken wat hij daar doet.“ Inmiddels heeft ze dat pad uitgebreid. „Paddockparadijs is echt een hobby geworden. Ik ben steeds bezig met het verzamelen en uitwerken van ideeën. Dat is het leuke, je kunt het zo interessant maken als je zelf wilt.“ Als haar plannen zijn uitgewerkt, hebben haar paarden een pad van 900 meter rondom een weide van 1,7 hectare. Er zijn verschillende haltes waar de paarden kunnen eten, drinken en schuilen. „Regen en modder zijn geen probleem. Als ze willen schuilen gaan ze bij de schuilstal staan, op een droog stoepje, onder de bomen. Dat hoeft je ze niet uit te leggen en die plaats hoeft je ook niet aan te wijzen. Dat doen ze zelf. Het is ook leuk om te zien dat de paarden duidelijk hun eigen dagritme kunnen volgen. Als mensen mijn paarden zien, krijg ik vaak te horen hoe tevreden ze erbij staan. Ze stralen rust uit. En zo'n paradijsje hoeft helemaal niet veel te kosten. Met een paar prikpaaltjes kom je al een heel eind. Je hoeft niet eens veel grond te hebben. Je zou, bij wijze van spreken, een slangenvolte in de weide kunnen maken met de drinkbak aan de ene kant en de voerbak aan de andere kant. Houd wel rekening met vergunningen. Ons weiland heeft een agrarische bestemming zonder bebouwing. Ik zou graag meer grond verhard met kiezels of gebroken puin, maar dat mag dus niet zomaar.“

De gangen, of tracks zoals Jackson ze noemt, moedigen de paarden aan te bewegen, het bevredigt de nieuwsgierige aard en bootst natuurlijke leefgewoonten na.

Er zijn meerdere bodems in het paddockparadijs. Zo zie je hier ook een klinkerbodem. Deze afwisseling zorgt voor sterke hoeven en benen.

Alhoewel dit paard er anders over lijkt te denken: regen en modder zijn geen probleem. Als de paarden willen schuilen, gaan ze bij de schuilstal staan, op een droog stoepje

Om water of eten te vinden, moeten de paarden meer wandelen. Doordat ze meer bewegen, hebben ze minder kans op gewrichtsproblemen.

paddockparadijs heeft idealiter een modderpoel waar de paarden in kunnen staan om de hoeven te hydrateren. Dat is in Nederland dus niet nodig. Dat scheelt weer."

Over ruimtegebrek wil Jackson ook niets horen. „Je hebt geen enorme lappen grond nodig.“ Het pad hoeft zelfs niet rondom een weide te liggen, rond het terrein mag ook. „Ik heb laatst een voorbeeld gezien waarbij het pad dwars door een schuur liep. Voorheen stonden de paarden daar op stal. Nu worden de stallen gebruikt voor de opslag van hooi en stro en op het middenpad in de schuur kunnen de paarden schuilen bij slecht weer."

Het paradijs heeft dus geen minimale afmetingen, want met creativiteit kom je volgens Jackson verder. „Het pad moet wel zo'n drie of vier meter breed zijn, maar de lengte maakt niet zo vreselijk veel uit, want het paard loopt toch rondjes."

Nog niet overtuigd? „Bedenk dat het paard zich niet hoeft aan te passen om blootsvoets buiten te leven. Dat zit er van nature in. Het paard heeft zich eeuwen geleden al aangepast. Eigenlijk zijn wij al jaren in strijd met die natuur bezig."

WERK TE DOEN

Heeft Jackson zijn doelen nu bereikt? Bij lange na niet. „Er moet meer onderzoek gedaan worden, want we hebben nog veel vragen, heel veel. Zolang we die wilde paarden als uitgangspunt aanhouden, vin-

den we de antwoorden wel." Ondertussen probeert hij uit te vinden hoe hij alle informatie duidelijk kan overbrengen. Dat lukt namelijk nog niet altijd. Er staan veel vooroordelen in de weg. Blote voeten worden bijvoorbeeld gezien als iets voor 'naturals', waardoor sommige paardenhouders afhaken. Erg frustrerend voor Jackson, want hij wil juist ver van deze groep blijven. „Door natural horsemanship heeft 'natuurlijk' een verkeerde lading gekregen. Er is namelijk niets natuurlijk aan. Neem alleen al die veelgebruikte oefening waarbij het paard achter de trainer aan moet lopen. De leider van een kudde loopt niet voorop. Hij loopt erachter en drijft de paarden voorwaarts. Daarbij staan de meeste paarden van 'naturals' nog steeds op stal met een dekentje op en ook dat is niet natuurlijk."

Jackson heeft getwijfeld zijn methode humaan te noemen. Alleen lokt dat woord weer een vermenschelijking uit. „En dat is nu al een probleem. Waarom denk je dat er zoveel paarden onder een dikke deken staan? Omdat de ruiters het koud hebben. Dat is de redenatie, maar ze vergeten dat paarden geen mensen zijn."

'Gezond' blijkt ook geen goede term. Volgens Jackson zijn mensen daar minder gevoelig voor. „We hebben steeds vaker te maken met ruiters die zelf ook te weinig bewegen en ongezond eten en leven. Iedereen weet wat daar de gevolgen van zijn. Zij ook. Maar nu wil je die groep vragen wel verantwoord met hun paard om te gaan omdat het gezonder is? Nee. Er dus is nog veel te doen." 🐾